

UNJÁRGGA BARGIIDBELLODAGA

VÁLGAPROGRÁMMA 2023 - 2027

NESSEBY ARBEIDERPARTI

VALGPROGRAM FOR 2023 - 2027

NESSEBY ARBEIDERPARTI VALGPROGRAM FOR 2023 - 2027

Arbeiderpartiet vil at Nesseby skal være en attraktiv kommune for alle oss som bor her, også for de som vurderer å bosette seg her. Nesseby er en samisk kommune som må sikres gode vilkår for utvikling av samisk språk og kultur. Arbeiderpartiet vil arbeide aktivt for å styrke kommunens ressurser til utvikling av tilbud på samisk.

Vi skal sikre innbyggerne gode og stabile tjenester, det vil Arbeiderpartiet gjøre gjennom en fortsatt god kommuneøkonomi. God kommuneøkonomi krever langsiktig planlegging der vi satser på ny, men også etablert næringsutvikling. Brukere av kommunens tjenester skal kunne forvente at kommunens tjenesteleveranser blir mer effektive og brukerrettet.

Nesseby kommune skal være en trygg kommune å vokse opp i, der barn og unge skal prioriteres høyt. Vår langsiktige målsetning er å få flere innbyggere og dermed vekst i befolkningstallet. Integrasjon av nye innbyggere er viktig for å skape levende lokalsamfunn hvor alle finner sin plass både i skole- og barnehage, arbeidsliv og på fritiden.

Dette er én viktig faktor for å kunne tilby fremtidsrettede tjenester for innbyggerne. Arbeiderpartiet vil utvikle fremtidens helse- og omsorgstjenester slik at kommunen er godt forberedt på de demografiske utfordringene som vi står ovenfor. Et fremtidsrettet helsetun med tilhørende omsorgsboliger skal planlegges slik at vi kan gi våre innbyggere en god og trygg fremtid. Eldre skal ha mulighet til å bo lengst mulig hjemme, derfor må det satses på tiltak som forebygger ensomhet og som forebygger tap av helse. I denne prosessen må vi ta i bruk ny teknologi, særlig innenfor velferdstjenestene, men varme trygge hender er også en viktig del av dette bildet.

Arbeiderpartiet verdsetter det frivillige arbeidet som gjøres i kommunen, og vi ønsker å fortsatt spille på lag med alle frivillige organisasjoner. Arbeiderpartiet vil styrke tilgangen til spillemiddelsøknader med å avsette kommunens andel av spillemidlene i budsjettet for å sikre idrettsanlegg/nærmiljøanlegg i kommunen.

Arbeiderpartiet skal fortsatt sikre gode rammer for Varanger Samiske Museum, og støtter det videre arbeid med å få Mortensnes inn på UNESCOs verdensarvliste.

Arbeiderpartiet vil sikre gode rammevilkår for det kirkelige arbeidet i kommunen.

Arbeiderpartiet vil at det som hovedregel skal utlyses faste og hele stillinger i kommunen med et spesielt ønske om å ansette og beholde medarbeidere med faglig og språklig kompetanse.

Arbeiderpartiet vil gjennomføre en evaluering av hovedutvalget som vil danne utgangspunkt for eventuelle justeringer i årene fremover. Målsetningen er å styrke demokratiutvikling og sikre mer åpenhet rundt politiske beslutninger.

Arbeiderpartiet tror på fellesskapsløsninger, fordi vi får til mer når vi løfter sammen, enn hver for oss. Sammen kan vi videreutvikle en kommune vi er stolte av!

Arbeiderpartiet sine hovedsatsinger de neste fire årene er:

- Ferdig prosjektert og finansiert helsetun med tilhørende omsorgsboliger
- Gjennomført forprosjekt med lokalisering og finansiering av kultursentret Šillju
- Utvikling av Kløvnnes havn med bygging av ny molo
- Økt satsing på ungdomsklubben og videreutvikle kulturskoletilbudet
- Økt satsing på å rekruttere, videreutvikle og beholde kompetanse i kommunen

OPPVEKST

Arbeiderpartiet vil at Nesseby skal være en kommune der man ønsker å bosette seg, og bli værende. En god oppvekst legger grunnlaget for et godt liv, og for videre muligheter innen utdanning og arbeidsliv. Våre barn og unge er Nesseby kommunes fremtid og må fortsatt prioriteres. Barn og unge skal sikres et helhetlig oppvekstilbud, der kvalitet og trygghet er grunnsteinene i alle beslutninger som skal tas.

Skolen må sikres rammer slik at elevene blir godt rustet til å møte framtidens utfordringer. Ingen barn i Nesseby kommune skal oppleve vold, mobbing eller trakassering og Arbeiderpartiet er opptatt av at dette er et ansvar som vi må ta i fellesskap.

Samisk språk og kultur skal stå sterkt i opplæringstilbudet til barn og unge. Opplæring i og på samisk skal gis gode vilkår. Gjennom aktiv deltakelse i barnehage og skole, skal barn og unge erfare og læres opp i tradisjonskunnskap. Samisk i barnehage, skolefritidsordning og skole skal prioriteres, og kommunen skal være en spennende og attraktiv arbeidsgiver for fagpersonell.

Nesseby arbeiderparti vil:

- At det er etablert et samiskspråklig tilbud på skolefritidsordningen.
- At oppvekstsenteret har inngått praksisavtaler med universitet og høyskoler for å sikre god rekruttering av fagfolk.
- At det opprettholdes full barnehagedekning for samiske- og norskspråklige avdelinger gjennom hele valgperioden.
- At biblioteket i Varangerbotn skal både være et skolebibliotek og et folkebibliotek, og åpningstidene er tilpasset både skolens og øvrige innbyggere sine behov.
- At det i løpet av perioden ikke er behov for bruk av ufaglært arbeidskraft i skole og barnehage.
- At skole, språksenter og bibliotek har gode rammevilkår, og at institusjonene samarbeider nært for å gjøre samiskspråklig litteratur og læringsaktiviteter tilgjengelig.
- At det skal være oppgradert leke- og aktivitetsområde i Varangerbotn.
- At det i løpet av perioden er etablert flere kurs- og studietilbud gjennom Studiesenteret.
- Jobbe for å endre avstandsprinsippet for å utløse borteboerstipend til videregående elever.

SAMISK SPRÅK

Arbeiderpartiet erkjenner at det har vært utfordringer knyttet til rekruttering av samisk språklige ressurser til kommunen. Flere kommuner opplever det samme, men Arbeiderpartiet vil arbeide aktivt sammen med Sametinget og Staten for å finne fram til akseptable løsninger på denne utfordringen. Det er behov for tiltak for å ruste kommunene til fortsatt å kunne gi gode tilbud til innbyggerne på samisk. Særlig er det en stor utfordring å sikre nok samiskspråklige pedagoger og helsearbeidere. Stipendordning for samisklærere og sykepleiere vurderes fortløpende, og vil bli prioritert dersom ordningen er vellykket. Isak Saba-senteret har etablert seg som en viktig kompetansearbeidsplass i kommunen, og vil være sentralt fremover i det viktige arbeidet med å utvikle samisk språk og kultur. Sentret har – og skal i årene fremover – ha et spesielt ansvar for å ta vare på Nesseby-dialekten (Unjársumman).

Nesseby arbeiderparti vil:

- At stipendordningen til sykepleiere og samisktalende pedagoger videreføres og evalueres etter 3 år (i løpet av 2026) med en målsetning om å etablere en fast ordning.
- At Isak Saba-senteret videreutvikles som en viktig kompetansearbeidsplass i kommunen. Senteret skal bidra til å styrke samisk språk- og kulturkompetanse for innbyggerne.
- At Isak Saba-senteret skal ha et spesielt ansvar for bevaring og videreutvikling av Nesseby-dialekten gjennom språktilbud til barn- og unge.
- At Isak Saba-senteret skal inngå som en sentral samarbeidspart i forprosjektet til “Šillju”

KULTUR OG IDRETT

Vi har et mangfold av kultur- og idrettsaktiviteter i kommunen. Frivillige lag og foreninger arbeider aktivt for å gi befolkningen gode fritidstilbud. Arbeiderpartiet skal støtte opp om og legge til rette for dette også i årene framover. Møteplasser som skaper trivsel, er viktig for folkehelsen og bolyst. Arbeiderpartiet vil at alle barn og unge skal kunne delta på aktiviteter uavhengig av bakgrunn og foreldrenes økonomi. Derfor vil vi ta initiativ til et samarbeid med lag og foreninger for å sikre at alle kan delta. Det vil være et ekstra fokus på slike aktiviteter og arenaer siden dette er viktig i integreringsarbeidet av våre nye innbyggere.

Rammene til Bakeriet ungdomsklubb og kulturskolen skal være romslige nok til å tilby ulike aktiviteter for ungdom. Et viktig prinsipp er at dette er et tilbud til ungdom og for ungdom, og kan for eksempel inneholde aktiviteter som hardsløyd/myksløyd, “mekking”, e-sport i tillegg til tradisjonelle aktiviteter.

Vuonnamárkanat er et viktig kulturelt møtested som kommunen er stolt av og markert for duodji og annet tradisjonshåndverk må sikres gode rammevilkår for videreutvikling.

Nesseby arbeiderparti vil:

- At forprosjektet til kultursentret “Šillju” er gjennomført i løpet av perioden, og lokaliseringen og finansiering avklart.
- At kulturskoletilbudet i kommunen styrkes med minst ett årsverk.
- At budsjettet til Bakeriet ungdomsklubb styrkes slik at det alltid er to ansatte til stede på klubbkvelder.

- At det i løpet av perioden er avsatt midler på kommunens budsjett for rusfrie arrangement tilpasset barn og unge.
- At det gjennomføres «Ungdommens kulturmønstring» hvert år.
- At midler til sommerjobb for kommunens ungdommer legges inn som fast post i budsjettet fra 2024.
- At i løpet av 2024 skal Nesseby kirke males, og det skal årlig gjennomføres vedlikehold på kirken og tilhørende bygningsmasse, frem til en eventuell eiendomsoverdragelse finner sted.
- At kommunens bidrag til Vuonnamárganat er å stille nødvendig utstyr og mannskap til opp- og nedrigging av markedsplassen, samt en videreføring av det økonomiske bidraget til markedet.
- At status på Nyborgmoen skytefelt blir avklart i løpet av valgperioden. Arbeiderpartiet er positiv til utvidet aktivitet fra Forsvaret. Det er imidlertid viktig at utvikling av området skjer i samråd med utmarksnæringer samt lag og foreninger.
- At det blir innført et fast årlig møte med idrettslagene hvor man diskuterer og kartlegger aktiviteter som bidrar til gode folkehelseiltak for kommunens innbyggere.
- At det gjennomføres en fast årlig avsetning på NOK 500.000 som er den kommunale andelen ved én eller flere spillemiddelsøknader.
- At det i løpet av perioden er kommet på plass egne avtaler med idrettslagene hvor kommunen garanterer for inntil 75% av de totale strømutgiftene til lysløypene.
- At Nesseby kommune deltar i det etablerte samarbeidet om drift av bibliotekbussen gjennom hele perioden.
- At det etableres en felles aktivitetskalender på kommunens hjemmeside slik at alle innbyggere får informasjon om fritidstilbud og andre viktige aktiviteter.

FRILUFTLIV OG BRUK AV UTMARK

Arbeiderpartiet ønsker at innbyggerne sikres gode vilkår for bruk av utmark. Friluftsliv og bruk av utmark er av stor verdi for innbyggerne, og er også en viktig del av lokal kultur. Arbeiderpartiet skal sikre at innbyggerne blir hørt i saker som angår tilgang til utmark, samt utbedring eller endringer av løypenettet i kommunen.

Nesseby arbeiderparti vil:

- At det i løpet av perioden skal være etablert tilknytningsløyper til kommunale scooterløyper som ligger nært inntil eksisterende bebyggelse.
- Gjennom hele perioden videreføre prinsippet om at kommunens innbyggere skal innvilges dispensasjon til bærplukking, fiske og annen utmarksbruk, uavhengig av inntekter som følge av denne aktiviteten.
- At det er mulig å få innvilget dispensasjon for kjøring i utmark for en periode på 4 år av gangen.
- Jobbe aktivt for en lovendring slik at det gis rett til å kjøre snøscooter til egen hytte/utmarksbygg uten å søke disp.

HELSE OG OMSORG

Arbeiderpartiets mål er et samfunn som fremmer god helse for alle, forebygger sykdom, utjevner sosiale forskjeller og gir alle barn og unge en god start i livet. Hver av oss skal ha muligheten til å leve gode liv, i små og store fellesskap.

En god folkehelse er et felles ansvar og er viktig uansett alder. Forebygging og tidlig innsats vil være en av de viktigste oppgavene i årene som kommer. Arbeiderpartiet vil at barn og ungdommer skal sikres rammer for å opprettholde god fysisk og psykisk helse. Vi vil ha aktive eldre, for å ivareta god livskvalitet. Arbeiderpartiet ønsker å ha gode helsetjenester til alle våre innbyggere. Vi skal forberede oss på de utfordringer som kommunehelsetjenesten vil møte i årene som kommer. Det gjør vi med å arbeide for rekruttering av helsepersonell, ta i bruk velferdsteknologi, investere i infrastruktur og tilby lavterskeltjenester til alle som har behov for det.

Barn og unge med psykiske helseplager skal tilbys tidlig hjelp, og forebygging av helseplager skal prioriteres. Dette mener Arbeiderpartiet gjøres ved å styrke helsetjenesten opp mot barn og unge.

Nesseby arbeiderparti vil:

- Gjennomføre forprosjekt og prosjektering av kommunens nye Helsetun, og sikre at lokalisering og finansiering er på plass.
- Sikre at prosjektering og finansiering av fremtidsrettede omsorgsboliger i tilknytning til Helsetunet er startet og lokalisering av boligene er vedtatt.
- Sikre at Nesseby kommune opprettholder en god og tilgjengelig tannhelsetjeneste til sine innbyggere.
- At i løpet av valgperioden har Nesseby kommune sine innbyggere tilgang til aktivitør på dagtilbud, psykolog, demenskoordinator, diabetessykepleier og kreftsykepleier.
- At i løpet av perioden er det økt kapasitet for organiserte aktiviteter ved helsesentret tilpasset eldre i kommunen, med særskilt fokus på ensomme eldre, eller de som har helseutfordringer.
- At skyssordningen til dagsentertilbudet styrkes, og ved utgangen av valgperioden tilbys det skyss 2 dager pr uke.
- At ved utgangen av perioden er velferdsteknologi implementert i hjemmetjenesten slik at eldre kan bo hjemme lengst mulig.
- At maten til beboere på helsesentret skal planlegges og tilberedes av helsesentrets eget kjøkken.
- At ved utgangen av perioden skal det til enhver tid være tilgjengelig samiskspråklig kompetanse på helsesenteret.
- At legetjeneste er riktig dimensjonert og lett tilgjengelig for våre innbyggere.
- Stimulere til å etablere frivilligsentral i Nesseby kommune.
- At tilskuddsordningen for minstepensjonister styrkes og videreføres gjennom hele perioden.

NÆRING OG INFRASTRUKTUR

Arbeiderpartiet ønsker at Nesseby kommune skal være en attraktiv kommune for næringsutvikling. Næringstomter må være tilgjengelig for aktører som ønsker å starte opp, og kommunen må stille med gode rammevilkår for nyetableringer.

Viktig infrastruktur må videreutvikles og tilpasses innbyggerne sine behov. En ustabil situasjon ute i Europa krever endringer og tilpasninger selv for en liten kommune i nord.

Det må være boliger tilgjengelig til bruk for nyansatte, flyktninger eller eldre som trenger en sentrumsnær bolig.

Nesseby arbeiderparti vil:

- At i løpet av perioden er sentrumsplan for Varangerbotn ferdigstilt.
- At det i løpet av perioden er etablert byggeklare næringstomter i kommunen.
- At i løpet av perioden er arbeidet med å utrede og klassifisere de kommunale veiene ferdigstilt.
- At i løpet av perioden skal alle kommunens forpliktelser være oppfylt slik at arbeidet med etablering av "kantstopp" og gangstier er kommet i gang for å sikre skoleveien til våre elever.
- At ved utgangen av perioden er det ferdigstilt gang- og sykkelsti med gatelys mellom Nyborg og Varangerbotn.
- At ved utgangen av perioden er brannberedskapen og fasiliteter for brannkorpset styrket.
- At ved utgangen av perioden er antall ladepunkter for el-biler i Varangerbotn fordoblet.
- At i løpet av perioden bevilges det midler for å fortsette oppgraderingene av infrastruktur knyttet til kommunal vannforsyning.
- At kommunale avgifter må være på et akseptabelt nivå, og at innbyggere som ønsker å betale avgifter etter forbruk skal fortsatt ha mulighet for det.
- Ferdig prosjektert gang- og sykkelsti mellom Nyborg og Mortensnes, og Vesterelv til Nyelv.
- Ikke innføre eiendomsskatt.

PRIMÆRNÆRINGER

Varangerfjorden representerer store ressurser. Arbeiderpartiets holdning er at disse ressursene tilhører fellesskapet, og skal forvaltes i evighetens perspektiv. Det er mange sysselsatt i fiskerinæringen i kommunen. Arbeiderpartiet vil fortsatt støtte opp om utvikling innenfor fiskerinæringen, og Nesseby kommune skal delta i planarbeid med andre kommuner for å sikre en god forvaltning av fjorden. Forvaltningen av fjorden skal gi grunnlag for bærekraftige fiskestammer, lokal verdiskaping og bosetting ved fjord og kyst. Nesseby kommune er den eneste kommunen i landet med kommunalt fiskemottak, og mottaket skal videreutvikles i årene fremover.

Jordbruksnæringen må sikres beitearealer ved at ubenyttede jordareal kan gjøres tilgjengelig. Arbeiderpartiet vil sikre rådgivningstjeneste til jordbruksnæringen gjennom videreføring av dagens ordning. Nesseby leverer landbruksprodukter med topp kvalitet nasjonalt. Det er viktig for Arbeiderpartiet og sikre gode ramme- og utviklingsvilkår for næringen, og ønsker å legge til rette for at mest mulig jordbruksland i kommunen settes i produksjon.

Reindrifta gir et vesentlig bidrag til sysselsettingen i Nesseby, i tillegg til at næringa er viktig for å ivareta samisk språk og tradisjonell kunnskap. For Arbeiderpartiet er det viktig å være i god dialog med næringen, slik at kommunen kan tilrettelegge for utvikling av fremtidens reindriftnæring.

Nesseby arbeiderparti vil:

- At ny havne- og utviklingsplan for Kløvneshavn skal være ferdigstilt i løpet av perioden, og prosjektering av nye utviklingsprosjekter igangsatt.
- At prosjekt «Ny molo» prioriteres fremover, finansiering er kommet i mål, og byggingen er klar for oppstart senest ved utgangen av valgperioden.
- At primærnæringene skal samvirke på en god måte gjennom en årlig næringskonferanse i regi av Sápmi næringshage.
- At rovviltforliket fra Stortinget følges opp i henhold til intensjonene, slik at utmarksnæringene kan videreutvikles, og gis gode vekstvilkår.
- At innovasjon og innovative løsninger skal være en del av primærnæringene, og inkludere dette som en del av næringsfondets hovedfokus.
- At klimaforskningen som foregår på Varangerhalvøya videreføres, og styrkes slik at primærnæringene kan møte klimaendringene gjennom en kunnskapsbasert tilnærming.
- At Varangerfjorden forbeholdes fjordfiskere.
- At det ikke er nyetablering av oppdrettsanlegg i sjø.
- At landbrukssamarbeidet med Tana kommune videreføres gjennom hele valgperioden.
- At det i løpet av valgperioden skal gjennomføres en undersøkelse blant brukerne for å sikre at kommunale tjenester knyttet til primærnæringene har riktig innhold og kvalitet.
- At driften av det kommunale skadefellingslaget er en fast budsjettpost i kommunebudsjettet gjennom hele perioden.
- At innmark som ligger brakk kan gjøres tilgjengelig for næringsutøvere som har behov for leieareal.

TURISME/SERVICENÆRINGER

Arbeiderpartiet vil satse på et sunt og bærekraftig reiseliv. Det skal legges til rette for helårsturisme og nye bedrifter innen kulturnæringen. Nesseby har et stort potensial for turisme – spesielt innenfor samisk reiseliv - og ønsker at turisme skal skje i ordnede former i samarbeid med primærnæring og lokale bedrifter som ansvarlige operatører.

Nesseby arbeiderparti vil:

- Fortsatt støtte nyetableringer igjennom kommunal medvirkning i utviklingen av lokalt reiseliv via Sápmi næringshage.
- Satse på turisme og opplevelser som tar utgangspunkt i lokal kultur og tradisjoner.

ET GODT MILJØ OG EN REN NATUR

Arbeiderpartiet ønsker en ren og miljøvennlig kommune. Vi må legge til rette for gode ordninger for å avlevere avfall. Kommunen må følge opp miljøsaker og innføre kildesortering i alle offentlige bygg.

Nesseby arbeiderparti vil:

- At det i løpet av perioden ikke etableres vindkraft i kommunen, og nye reguleringsplaner skal ikke åpne for vindkraft.
- At det legges inn faste midler i budsjettet til årlige strandryddingsprosjekt. Midlene skal enten brukes i forbindelse med sommerarbeid til kommunens ungdommer, eller utlyses som søkbare midler til lag og foreninger.
- At det i løpet av perioden er etablert tilpassede åpningstider for kommunens innbyggere ved ØFAS, og det er etablert en egen kontainerstasjon for innsamling av spesialavfall (glass, metall, batteri, lysrør, olje etc) i Varangerbotn.
- At det innføre obligatorisk kildesortering på alle offentlige bygg i kommunen.

Nesseby kommune skal bestå som egen samiskspråklig kommune!

ALLE SKAL MED!

Arbeiderpartiet

NESSEBY ARBEIDERPARTI

1. Knut Store	1962	Karlebotn
2. Ann Jorid Henriksen	1951	Vesterelvneset
3. Johnny-Leo Jernsletten	1967	Nesseby
4. Marit Kjerstad	1980	Nesseby
5. Kristian Bergstø	1979	Bigganes
6. Mona-Linn Roska	1983	Nyborg
7. Anders Smuk	1993	Varangerbotn
8. Cecilie Thomassen	1987	Bunes
9. Jim Njuolla	1966	Nyelv
10. Hege-Anita Roska Wikstad	1979	Gornitak
11. Lasse Helander	1974	Nesseby
12. Solfrid Mathisen	1969	Reppen
13. Jarle Andreassen	1958	Nesseby
14. Varakul Nilsen	1975	Karlebotn
15. Odd-Inge Sør-Reime	1972	Nesseby
16. Mona Michelsen	1984	Vesterelvneset
17. Waqas Tariq	1982	Vesterelvneset
18. Inga Pettersen Lindi	1957	Nesseby
19. Jan Hansen	1959	Bunes
20. Hanne Iversen Noste	1988	Suki
21. Tommy Dikkanen	1973	Nyelv

Arbeiderpartiet